

فصلنامه علمی پژوهشی دانش سرمایه‌گذاری
دوره ۱۵ / شماره ۴ (پیاپی ۶۰) / زمستان ۱۴۰۵
صفحه ۱۲۱ تا ۱۴۰

ارزیابی آثار شوک های مالی بر صنعت بانکداری

علی طبخ

دانشجوی دکتری گروه حسابداری، واحد فیروزکوه، دانشگاه آزاد اسلامی، فیروزکوه، ایران
Alitabakh@gmail.com

سید یوسف احدی سرکانی

دانشیار گروه حسابداری، واحد فیروزکوه، دانشگاه آزاد اسلامی، فیروزکوه، ایران (نویسنده مسئول)
ahadiserkani@gmail.com

مهدی فتح آبادی

استادیار گروه اقتصاد، واحد فیروزکوه، دانشگاه آزاد اسلامی، فیروزکوه، ایران
Mehdi_fa88@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۹/۱۱ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۰/۱۵

چکیده

هدف پژوهش حاضر ارزیابی آثار شوک های مالی بر صنعت بانکداری می باشد. این پژوهش از نظر ماهیت و روش توصیفی و از نظر هدف، یک پژوهش کاربردی بوده و از آنجایی که در پژوهش حاضر وضعیت موجود متغیرها با استفاده از جمع آوری اطلاعات، از طریق اطلاعات گذشته مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است، در ردیف مطالعات توصیفی و از نوع پس رویدادی گنجانده می شود. در مسیر انجام این پژوهش، فرضیه تدوین و تعداد ۱۷ بانک در بازه زمانی ۱۳۹۰ - ۱۴۰۱ انتخاب شده و داده های مربوط به متغیرهای پژوهش بعد از گردآوری در نرم افزار اکسل با استفاده از نرم افزار آماری ایویوز مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج حاصل از آزمون فرضیه ها نشان داد بین شوک قیمت دارایی، فین تک، تسهیلات اعطایی، نقدینگی با گزارش های مالی صنعت بانکداری رابطه معناداری وجود دارد.

واژه های کلیدی: شوک قیمت دارایی، سپرده گذاری بانک ها، فین تک، تسهیلات اعطایی، نقدینگی، صنعت بانکداری.

۱- مقدمه

صنعت بانکداری یکی از مهمترین بخش‌های اقتصاد کشور محسوب می‌شود که می‌تواند با ساماندهی و مدیریت مناسب منابع و مصارف خود زمینه‌های رشد و شکوفایی اقتصاد را فراهم آورد. ثبات بانکی از منظرهای مختلف مورد توجه است. ثبات بانکی می‌تواند بیانگر ساختار منابع بانکی و تأمین مالی دارایی‌های بانکی باشد مطابق با ادبیات سلامت و ثبات بانکی، سرمایه پایه می‌تواند به بانک‌ها برای جبران زبان‌های مالی کمک نموده و سرمایه به عنوان یک عامل کاهنده انتقال شوک‌ها و کاهش ریسک فرایند وام دهی بانک‌ها باشد (وندوهول^۱، ۲۰۲۱). توسعه مؤسسات مالی به عنوان نهادهای واسطه، اعم از بانک‌ها و مؤسسات، دارایی‌های غیربانکی می‌تواند فزای و نشیب‌هایی را به دنبال تحولات شرایط مالی و پولی تجربه شده توسط یک کشور تجربه کند. مؤسسات مالی شامل اشکال مختلفی از مؤسسات فعال در بخش مالی هستند. تأمین مالی خرد یک سرویس مالی برای گروه‌های کم درآمد افراد است که شامل خدمات اعتباری، پس انداز، اقساط، پرداخت و انتقال پول می‌شود. به طور کلی، خدمات مالی خرد برای گروه‌های کم درآمدی از مردم که به بانکداری یا سایر خدمات مالی عمومی دسترسی ندارند، هدف قرار می‌گیرد (اشمیت و همکاران^۲، ۲۰۱۶).

ثبات و پایداری نظام بانکی یکی از مهمترین موضوعاتی است که برای تثبیت رشد یک اقتصاد در بلندمدت مورد توجه اقتصاددانان و سیاست‌گذاران قرار می‌گیرد تا پایداری نظام بانکی یک کشور علاوه بر تا پایدار کردن بخش مالی نوسانات اقتصادی را نیز افزایش خواهد داد. پس پایداری و ثبات نظام بانکی یکی از عوامل مؤثر بر تولید ناخالص داخلی و رشد اقتصادی کشور در بلندمدت است. بانک مرکزی اروپا تا پایداری مالی را بیانگر وضعیتی می‌داند که سیستم مالی موجود در یک کشور شامل واسطه‌های مالی بازارها و زیرساخت‌های مالی در برابر شوک‌های اقتصادی وارده مقاومت نکند و باعث ایجاد اختلال در عملکرد و وظایف سیستم مالی شود اثرگذاری ناپایداری نظام بانکی روی تولید ناخالص داخلی به مراتب بزرگتر از تأثیری آن در ایجاد ثبات در تولید ناخالص داخلی است. به عبارت دیگر میتوان اظهار کرد که رابطه این دو متغیر مستقیم و غیرخطی است، یعنی کاهش ثبات بانکی منجر به کاهش قابل توجهی در تولید ناخالص داخلی خواهد شد در حالی که پایداری و ثبات زمینه ساز افزایش تولید ناخالص داخلی اما نه به همان نسبت خواهد بود. افزایش یا کاهش در ثبات صنعت بانکداری عملکرد بانک‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد که این ثبات و بی‌ثباتی بانکی می‌توانند تا از شوک‌های اقتصاد کلان باشد و عملکرد بانکی بخش‌های کلان اقتصادی کشور را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد (نظریان و همکاران، ۱۳۹۶). اسوکلاریک و همکاران^۳ (۲۰۱۲) با بررسی شناسایی بحران مالی نشان دادند که سطح بالای اعتبارات بانکی و اهرم مالی احتمال بروز بحران مالی را افزایش می‌دهند. گود هارت و هافمن^۴ (۲۰۰۸)، نظریاتی در مورد رابطه علی دو طرفه بین اعتبار بانکی و شوک‌های اقتصاد کلان ارائه دادند و نشان دادند که اعتبار بانکی می‌تواند یک رابطه

¹ Windhole

² Schmidt

³ Schularick

⁴ Goodhart & Hofmann

تئوری با سیاست‌های پولی به صورت مست داشته باشد و اینکه سیاست پولی میتواند ثبات بانکی را نیز توضیح دهد.

با توضیحات بالا ایران علاوه بر داشتن اقتصاد صادرات نفتی به طور بالقوه تأثیرات متفاوتی از شوک‌های اقتصاد کلان به ویژه سیاست‌های خاص می‌گیرد دولت ارز خارجی حاصل از صادرات نفت را به بانک مرکزی می‌فروشد در نتیجه زمانی که دولت درآمدهای نفتی را با ارز داخلی خرج می‌کند و اینگونه درآمدها بر ذخایر سیستم بانک اثر می‌گذارد و با فرض ثابت بودن سایر عوامل، عرضه پول افزایش می‌یابد و در واقع شروع به گردش در اقتصاد از طریق سیستم مالی می‌کند. به طور مشابه زمانی که بانک مرکزی ارز خارجی می‌فروشد پول از اقتصاد خارج می‌شود. در مقابل اقدامات سیاست پولی برای تعریف شرایط پولی سخت نیست، که در واقع توسط اثرات پولی، مالی و ارز خارجی تعیین می‌شود (خلق پول اولیه). از آنجا که تحت این چارچوب سیاست خاص، شوک‌های اقتصاد کلان می‌تواند به صورت غیر متعارف تولید و تأثیراتی بر تصمیمات سیستم مالی بگذارد ثبات مالی به شرایط پولی اقتصاد بستگی دارد که نتیجه سیر تکاملی نرخ بهره و نرخ واقعی ارز است. به ویژه شرایط بد مالی که موجب افزایش نرخ بهره و کاهش ارزش پول ملی می‌شود عامل واقعی برای بی‌ثباتی است. این شرایط در مرحله اول توسط شوک‌های سیاسی که شامل اقدامات غیر منتظره مالی و ارز خارجی و همچنین پاسخ درونی این سیاستها به سایر شوک‌ها، تعیین می‌شود شوک‌های اقتصاد کلان شامل شوک‌های ساختاری (سه شوک کل و دو شوک سیاسی است شوک‌های ساختاری در واقع شوک‌هایی که به ساختار اقتصاد ضربه وارد می‌کند، که ثبات بانکی را تحت تأثیر قرار میدهد (کاروالو و همکاران^۱، ۲۰۱۶).

روند ثبات یا بی‌ثباتی مالی در بخش بانکی نه تنها از تصمیمات اتخاذ شده در حوزه های پولی، بانکی با تأثیرگذاری مستقیم بر وام دهندگان وام گیرندگان، حجم پس انداز هزینه، سودآوری، کارایی و نسبت‌های مالی بانکی تأثیر می‌پذیرند بلکه شوک‌های اقتصاد کلان مهمترین عوامل تأثیرگذار بر بی‌ثباتی مالی بخش بانکی و در نهایت بروز بحران مالی کشورها هستند کشورها در شرایط رکود و رونق سیاست‌های اقتصادی متفاوتی را در پیش می‌گیرند که هر کدام بر روی ثبات بانکی تأثیر گذارند از طرف دیگر با افزایش نرخ تورم هزینه پول بهره حقیقی کاهش یافته و همین امر تمایل به دریافت وام را افزایش میدهد و همین امر ریسک بانکی و ثبات در این بخش را تحت تأثیر قرار می‌دهد. افزایش نرخ بیکاری و کسری بودجه دولت نیز باعث می‌شود دولت جهت افزایش اشتغال یا کاهش کسری بودجه دولت به سیاست‌های انبساطی و استقراض از بانک‌ها روی آورد که میتواند بر روی ثبات بانکی تأثیرگذار باشد. در کشورهایی همچون ایران که از نظام بانکی دولتی تبعیت می‌کنند، ثبات بانکی تا حدود زیادی تحت تأثیر سیاست‌های پولی قرار دارد که بیش از هر چیز متأثر از شرایط اقتصادی کشور و دولت میباشد معمولا دولت‌ها در مواجهه به کسری بودجه سیاست پولی انبساطی به کار می‌گیرند که می‌تواند زمینه ساز بی‌ثباتی مالی در بخش بانکی گردد. بنابراین شناخت شوک‌های اقتصاد کلان بر ثبات بانکی بسیار حائز اهمیت است. با توجه به اینکه صنعت بانکداری بیشتر مورد توجه دولت در سال‌های اخیر قرار گرفته، و تحقیقات اندکی در زمینه اثرگذاری شوک های مالی بر صنعت بانکداری انجام شده لذا می‌توان ادعا کرد این تحقیق دارای نوآوری

¹ Carvalho

می باشد، همچنین در این پژوهش متغیرهای خانوار جز شوک های مالی می باشد لذا بر نوآوری تحقیق افزوده شده و منجر به افزایش جذابیت تحقیق برای بهره‌وران می شود.

بیان مساله

شوک‌های ساختاری در برگزیده شوک‌های سیاسی و عمومی و کل می باشند که در واقع شوک‌های کل مربوط به نوسانات کل بازار کالاها است که قیمت عمومی، رفتار واقعی فعالیتها و نسبت قیمت مصرف کننده را مشخص می کند و شوک عرضه کل انبساطی باعث افزایش فعالیت‌های واقعی و کاهش تورم می شود و در مقابل شوک‌های تقاضای انبساطی عمدتاً به افزایش قیمت‌ها منجر می شود اما ممکن است اثرات واقعی مثبتی نداشته باشند تقسیم شوک‌های به شوک عرضه و تقاضا، یک روش برای خلاصه کردن تاثیر شوک‌ها چندگانه است که ممکن است بر کل کالاها بازار تأثیر گذار باشد (کاروالو و همکاران، ۲۰۱۶).

دو نوع شوک تقاضای واقعی را می توان در نظر گرفت که بر الگوهای مصرف و قیمت نسبی تأثیر می گذارد افزایش مصرف و نسبت قیمت کالاها برای کالاهای قابل (مبادله) و افزایش مصرف و نسبت قیمت خدمات برای غیر مبادله ای از آنجا که شوک‌های تقاضا ممکن است تأثیری بر فعالیت‌های واقعی نداشته باشد و شوک‌های تقاضا را با استفاده از اطلاعات منحصرأ عمومی و نسبت قیمت‌ها تعریف می کنند با توجه به ادبیات تحقیق کانوا و همکاران^۱ (۲۰۰۵) و کلریدا و گلی^۲ (۱۹۹۴) یک شوک را به جای دو شوک تقاضا شناسایی کردند. طبقه بندی شوک‌ها با جزئیات بیشتر در یک اقتصاد نفتی با کنترل نرخ ارز الگوهای مصرف و تخصیص نهاده‌های بهره‌وری می تواند به صورت غیر استاندارد اتفاق بیفتد به عنوان مثال با توجه به تنظیم و کنترل نرخ ارز با بازارها، دوگانه انگیزه برای واردات افزایش می یابد و مصرف کالاها قابل مبادله به ویژه در تجارت کالاها بیشتر می شود. بنابراین به دلیل اینکه منابع نفتی به داخل اقتصاد کشور هدایت می شود، افزایش تقاضای کل ممکن است اثرات واقعی بر بخش بانکی بازار مسکن و یا بخش‌های مختلف با توجه به اینکه مصرف به سمت معاملات تجاری یا غیر معاملاتی است بگذارد. بنابراین از رفتار نسبی قیمت مصرف کننده برای تفکیک دو شوک تقاضای واقعی که به طور بالقوه متفاوت هستند، استفاده می شود کارولا و همکاران (۲۰۱۶) و لینزرت^۳ (۲۰۱۵) در تحقیقی با استفاده از یک الگوی خود همبسته برداری ساختاری اثرات دینامیکی شوک‌های اقتصاد کلان را بر روی نرخ بیکاری در کشور آلمان مورد تجزیه و تحلیل قرار داده است. براساس نتایج این بررسی شوک‌های عرضه ی نیروی کار و قیمتی اثر مستقیم بر بیکاری و شوک تقاضا کل اثر معکوس بر بیکاری داشته است. علاوه بر این شوک دستمزدی و شوک بهره‌وری اثر چندانی بر نرخ بیکاری در کوتاه مدت نداشته است. اما در بلندمدت اصلی ترین عامل تأثیرگذار بر نرخ بیکاری در آلمان بوده است. مالهرب^۴ (۲۰۱۳)، نیز در مطالعه ای به بررسی تأثیر شوک‌های اقتصادی بر روی نرخ بیکاری استرالیا برای دوره ی ۱۹۶۰ تا ۱۹۹۷ با بهره‌گیری از یک الگوی خودهمبسته برداری ساختاری پرداخته است.

¹ Canova

² Clarida & Gali

³ Linzert

⁴ Malherbe

براساس این تحقیق، شوک بهره وری بر نرخ بیکاری تأثیر معکوسی بر اقتصاد استرالیا داشته است. در مورد شوک های طرف تقاضا و دستمزد نیز یک ارتباط معکوس با نرخ بیکاری به اثبات رسیده است تأثیر شوک عرضه ی نیروی کار بر نرخ بیکاری نیز مثبت برآورد گردیده است.

پول اولیه از بخش مالی نه از بخش سیاست پولی پرداخت های مالی به طور مستقیم مقدار سپرده های موجود در سیستم مالی را افزایش و نرخ بهره سپرده های را کاهش می دهد، زیرا درآمد نفت به طور مستقیم توسط بانک مرکزی با ارز خارجی مبادله میشود از سوی دیگر، سیگنال های پایه پولی، در واقع همان سیاست پولی است که نرخ بهره را نشان می دهند اما این نرخ ها خیلی تغییر نمی کند در این چارچوب شوک گسترش مالی را به عنوان افزایش ایجاد پولی مالی (FM) و کاهش نرخ بهره سپرده (TID) نشان داده می شود و هیچگونه محدودیتی در مورد واکنش مورد انتظار بازار کل محصولات ایجاد نمی کند که نیازمند اندازه گیری و زمان بندی تأثیر شوک ها باشد. با این وجود فرض می شود که نرخ ارز اسمی در بازار غیر رسمی سریعاً به این شوک پاسخ میدهد (کارالو و همکاران، ۲۰۱۶). گوپتا جورج پلاس و کاباندی^۱ (۲۰۱۹) به بررسی اثر شوک های مثبت سیاست پولی بر رشد واقعی قیمت مسکن در پنج بخش آفریقای جنوبی با استفاده از روش فاکتور تعدیل یافته خودرگرسیون برداری (FAVAR) پرداخته اند. نتایج نشان داد در کل تورم قیمت مسکن به صورت معکوس به شوک های سیاست پولی واکنش نشان میدهد اما واکنش در بین بخش های لوکس، میانه بزرگ و میانه متوسط بازار نسبت به بخش های میانه کوچک و قابل تامین مالی بیشتر است. استماکر و جرالاک^۲ (۲۰۱۹) نیز با استفاده از روشهایی VAR و PVAR به بررسی اثر شوک های سیاست پولی بر تورم تولید و قیمت دارایی های مسکونی در ۱۸ کشور پرداخته و به این نتیجه رسیده اند که سیاست پولی آثار بزرگ و قابل پیش بینی روی قیمت دارایی های مسکونی دارد و این اثرگذاری تحت تأثیر ساختار مالی است. ساندرزن و همکاران^۳ (۲۰۲۲)، در مطالعه ای به شناسایی اقدامات محرک اقتصادی که ثبات بازار مسکن لیتوانی را در صورت شوک اقتصادی تضمین می کند با استفاده از تحلیل اقتصاد سنجی شامل آزمون، ایستایی، آزمون علیت گرنجر، تحلیل همبستگی مدلهای تأخیر توزیع شده خودرگرسیون و تحلیل هم انباشتگی با استفاده از آزمون کرانه های ARDL پرداخته اند. یافته ها نشان می دهد که قیمت مسکن در لیتوانی با تغییرات فصلی در تولید ناخالص داخلی همبستگی دارد و تأیید می کند که چرخه های بازار املاک و مستغلات با چرخه های اقتصادی مرتبط هستند. اقدامات محرک اقتصادی عمدتاً باید بر تثبیت اقتصاد، حفظ وجوه نقد و سپرده های خانوارها و همچنین مخارج مصرف کننده در صورت شوک اقتصادی متمرکز باشد.

عوامل متعددی در ثبات بانک ها دخیل هستند که این عوامل را می توان به دسته عوامل درون بانک و عوامل کلان تقسیم بندی کرد عوامل درون بانکی بیشتر به جنبه های تجاری و سازمانی بانک ها توجه دارد و عواملی مانند میزان وام دهی چگونگی اعطای تسهیلات و ... را شامل می شود. عوامل کلان در برگیرنده متغیرهای کلان اقتصادی همچون رشد اقتصادی، نرخ بیکاری، نرخ تورم، نرخ بهره و کسری بودجه است. مبانی نظری بیشتر به الگو های ادوار تجاری و تو سانات تولید ناخالص داخلی باز می گردد. به طور معمول تولید ناخالص داخلی، واقعی

¹ Gupta George Plus and Kabandi

² Stmacher and Jerlak

³ Sundzn

حرکتی ناهموار و همراه با فراز و نشیب و با سرعتی غیر متناوب دارد بدین معنی که زمانی از حدود طبیعی خود سریعتر و زمانی کندتر رشد می‌کند. سیر حرکت تولید ناخالص داخلی واقعاً با چهار مرحله مشخص می‌شود مراحل که حاکی از اوضاع و احوال اقتصادی و کسب و کار میباشند به این مراحل به اصطلاح ادوار تجاری گفته می‌شود. الگوهای ادوار تجاری با تأکید بر نقش واسطه‌های مالی در ثبات تجاری یک زمینه خوب را برای الگوسازی عوامل تعیین‌کننده ثبات بانکی فراهم نموده‌اند. براساس این چارچوب، ثبات بانکی دارای رفتار سیکلی بوده که در دوران رونق روند کاهشی و هنگام رکود روند افزایش از خود نشان می‌دهد. هنگامی که اقتصاد در وضعیت رونق قرار دارد به علت افزایش تولید ملی و رشد درآمد قابل‌تصرف خانوارها توان بازپرداخت دیون و تعهدات توسط خانوارها و بنگاه‌ها افزایش می‌یابد و همین امر ریسک و بی‌ثبات بانکی را کاهش می‌دهد بنابراین در دوران رونق اقتصادی حجم مطالبات معوق کاهش و ثبات بانکی افزایش می‌یابد اما در دوره زمانی بلند مدت، رابطه مذکور به تدریج در جهت معکوس عمل می‌کند به طوری که کافمن^۱ (۱۹۹۸) نشان داده است رابطه سیکلی شرایط اقتصادی و ثبات بانکی به تدریج تضعیف خواهد شد و حتی در دوره زمانی بلندمدت در جهت معکوس عمل می‌کند (کافمن، ۱۹۹۸).

در توضیح این رخداد می‌توان گفت که تداوم رونق اقتصادی و شتاب رشد تولید ملی و درآمد ملی، منجر به خوش بینی جامعه نسبت به شرایط آینده خواهد شد. از طرفی بانک‌ها و مؤسسات پولی و مالی نیز به خاطر وصول مطالبات و بهبود وضعیت ترازهای مالی و همچنین پیشی گرفتن از سایر بانک‌ها و مؤسسات پولی و مالی در جلب رضایت مشتریان و کسب منابع بیشتر قوانین و ضوابط مربوط به پرداخت اعتبارات را آسان‌تر گرفته و وسعت دایره پرداخت اعتبارات به اقشار مختلف جامعه را گسترش می‌دهند. در نتیجه این شرایط پرداخت اعتبارات به متقاضیان کم‌کیفیت‌تر افزایش خواهد یافت. حال اگر اقتصاد از شرایط رونق خارج و وارد دوره رکود شود وام‌گیرندگان کم‌کیفیت‌توان و میل‌بازپرداخت دیون خود را نخواهند داشت. کاهش سطح درآمد قابل‌تصرف و کاهش ارزش وثیقه‌ها که در برخی موارد حتی از ارزش اصل و سود اعتبار دریافتی نیز بیشتر کاهش می‌یابد، مسبب آن می‌شود که وام‌گیرندگان برای اجتناب از بازپرداخت دیون تمایل بیشتر از خود نشان بدهند علاوه بر این در شرایط رکود اقتصادی بانک‌ها نیز به منظور کنترل معوقات بانک خود، معمولاً رو به سیاست‌های انقباضی در پرداخت اعتبارات می‌آورند دو عامل مذکور سبب آن میشوند که متقاضیان برای دریافت اعتبارات در تنگنا قرار بگیرند به خصوص اشخاصی که به منظور تسویه دیون معوق خود نیاز مجدد به دریافت وام دارند اشخاصی که تسهیلات بازپرداخت تک مرحله‌ای مضاربه مشارکت و سایر موارد دریافت نموده‌اند و پول آن را در پروژه‌های بلندمدت سرمایه‌گذاری کرده‌اند نیز در بازپرداخت دیون خود دچار مشکل خواهند شد. این گروه از افراد با توجه به شرایط رکود اقتصادی، با رسیدن موعد بازپرداخت اصل و فرع وام ناتوان از پرداخت بدهی خود به بانک می‌باشند. بنابراین می‌توان گفت شرایط رکود و رونق اقتصادی هر دو می‌توانند منجر به رشد مطالبات و به تبع آن افزایش بی‌ثباتی بانکی شوند و این بانک‌ها هستند که باید به دور از رفتارهای احساسی و با در نظر گرفتن تمامی شرایط و نگاهی سیستمی سیاست‌های خود را تدوین نمایند.

^۱ Kaufman

علاوه بر الگوهای سیکل تجاری که به بررسی آنها پرداخته شد نظریه شتاب دهنده مالی نیز از جمله مهمترین مبانی نظری توضیح دهنده نقش شوک های اقتصاد کلان بر ثبات بانکی می باشد. این نظریه در مورد نقش متقابل وخامت بازارهای مالی و اقتصاد واقعی بر یکدیگر بحث می کند. این اثرات از طریق یک دور بازخوردی به وخامت هر دو می انجامد. بر مبنای این نظریه، رکود اقتصادی باعث افزایش حجم وام های معوق شده و افزایش مطالبات معوق به ورشکستگی نهادهای مالی سقوط ارزش سهام و بازارهای مالی می شود سقوط نهادها و بازارهای مالی، تعمیق رکود را به دنبال داشته که این نیز خود نرخ بالاتر نکول وامها را به همراه دارد چنین فرایندی باعث سرعت فزاینده گسترش مطالبات معوق و ورشکستگی بانکها (افزایش بی ثباتی بانکی) و تعمیق رکود اقتصادی می شود (کردبچه و پردل نوش آبادی، ۱۳۹۰)

نظریه دیگر مربوط به ویلسون^۱ (۱۹۹۸) است که به بررسی ریسک سیستماتیک سبد دارایی و ثبات بانک می پردازد وی در این نظریه بیان می کند ریسک سیستماتیک یک سید دارایی تا حد زیادی به سلامتی وضعیت اقتصاد کلان بستگی دارد مثلا در زمان رکود اقتصادی، عدم بازپرداخت بدهیها افزایش می یابند. در این نظریه، ریسک سیستماتیک در واقع بیانگر تأثیر محیط اقتصاد کلان بر میزان معوق شدن وام های بانک های تجاری را نشان می دهد این ریسک خود را به طور مشخص به صورت چرخه های تجاری نشان می دهد وی از متغیرهای نرخ رشد تولید ناخالص داخلی و نرخ بیکاری به عنوان متغیرهای مهم تعیین کننده وضعیت کلان اقتصادی می تواند شامل نرخ بیکاری نرخ رشد تولید ناخالص داخلی نرخهای بهره بلندمدت، نرخ ارز، مخارج دولت و نرخ پس انداز کل باشند (واعظ و همکاران، ۱۳۹۰). افزایش نرخ ارز در شرایط تورمی باعث ایجاد مطالبات معوق بیشتر خواهد شد. در این حالت وقتی که نرخ ارز افزایش مییابد میزان بدهی مردم به بانک نیز زیاد میشود. این صعود نرخ باعث می شود تا شخص از توان کمتری برای بازپرداخت بدهی خود برخوردار باشد و در نهایت رغبت کمتری برای بازپرداخت تسهیلات گرفته شده از خود نشان میدهد از سوی دیگر مشتریانی که بر اساس نرخ گذشته اقدام به گشایش اعتبار اسنادی نموده اند و مبالغ پیش پرداخت خود را براساس نرخ ارز زمان گشایش پرداخت کرده اند و به استناد موارد موصوف و براساس نرخ قبل اقدام به فعالیت های بازرگانی کرده اند، حال افزایش یکباره نرخ ارز منجر به ناتوانی در تأدیه تعهدات مشتری می شود، در نتیجه بی ثباتی بانک افزایش می یابد.

در این تحقیق می توان به نوآوری شوک های مالی اشاره کرد، زیرا شامل متغیرهای سپرده گذاری بانک ها، فین تک، تسهیلات اعطایی، نقدینگی، مصرف خانوار، سرمایه گذاری خانوار، عملکرد بانک می باشد که برای بهره وران از جمله سرمایه گذاران می تواند جذابیت بررسی نتایج تحقیق را داشته باشد، همچنین از نوآوری دیگر می توان به بررسی در صنعت بانکداری (بورس و فرابورس) و صنعت فعال ساختمانی اشاره نمود که این امر بر جذابیت تحقیق می افزاید.

^۱ Wilson

مبانی نظری و مروری بر پیشینه

سباستین و همکاران^۱ (۲۰۲۱) به بررسی اثرات شاخص‌های کلان اقتصادی بانک بر ثبات سیستم مالی در اندونزی پرداختند. هدف اصلی این مطالعه تعیین تأثیر عوامل کلان اقتصادی (تورم، نرخ ارز و نرخ بهره) و عوامل خاص بانک (اعتبار) بر وام‌های غیرجاری بانک‌های روستایی اندونزی برای دوره ژانویه است. ۲۰۱۵ تا دسامبر ۲۰۱۸. این مطالعه از تخمین مدل تصحیح خطای برداری برای تعیین تأثیر متغیرهای مستقل متشکل از عوامل کلان اقتصادی و عوامل خاص بانک. بر اساس نتایج تخمین مدل تصحیح خطای برداری، سه متغیر اعتبار، تورم و نرخ بهره بر وام‌های بلندمدت غیرجاری اثر مثبت و معناداری دارند. این در حالی است که در کوتاه مدت تنها دو متغیر اعتبار و نرخ سود بر وام‌های غیرجاری اثر مثبت و معناداری دارند. متغیرهای تورم و نرخ ارز در کوتاه مدت اثر منفی و ناچیز بر اعتبارات بد دارند.

کاروالو و پاگلیسی^۲ (۲۰۲۱)، در مطالعه‌ای به بررسی تأثیر شوک‌های کلان اقتصادی بر روی ثبات مالی بانکی و قیمت مسکن در ونزوئلا در بازه ۲۴ ساله منتهی به سال ۲۰۱۳ پرداختند. آنها از یک الگو تصحیح خطای عاملی برای بررسی شوک‌های کلان بر بی‌ثباتی بانکی و قیمت مسکن استفاده کردند. نتایج نشان داد که رشد تولید ناخالص بانکی باعث ایجاد بی‌ثباتی مالی بانکی شده و افزایش قیمت مسکن را در پی دارد همچنین سیاست‌های مالی و نرخ ارز نیز تأثیر مستقیم بر بی‌ثباتی مالی بانکی دارد.

کاسترو^۳ (۲۰۱۹) در مطالعه‌ای رابطه میان پیشرفت‌های اقتصاد کلان و ریسک اعتباری بانکی را در یونان، ایرلند، پرتغال اسپانیا و ایتالیا در بین سال‌های ۱۹۹۷ تا ۲۰۱۷ با استفاده از روش تجزیه و تحلیل داده‌های تابلویی مورد بررسی قرار داده یافته این مطالعه نشان می‌دهد که تمام معیارهای سیاسی که می‌تواند بر ترویج، رشد اشتغال بهره‌وری و رقابت و به منظور کاهش بدهی‌های عمومی و خارجی در این کشورها اجرا شوند برای ایجاد ثبات در اقتصاد خود بسیار ضروری هستند.

کاروالو و همکاران^۴ (۲۰۱۶) به بررسی شوک‌های کلان اقتصادی، ثبات بانک‌ها و بازار مسکن در ونزوئلا پرداختند. آنها بررسی کردند که کدام شرایط یا شوک‌ها ثبات مالی و قیمت مسکن در ونزوئلا را توضیح می‌دهند. افزایش بی‌ثباتی مالی از نظر مشاهداتی با شرایط سخت پولی، نرخ‌های بهره بالا و افزایش ارزش پول داخلی همراه است. تحت چارچوب نهادی فعلی، اقدامات سیاست مالی و ارزی قوی‌ترین اثرات پولی را که بر تأمین مالی و ثبات بانک‌ها تأثیر می‌گذارد، دارد. قیمت واقعی مسکن به شرایط ضعیف پولی و شوک‌های تقاضای واقعی پاسخ می‌دهد. یافته‌ها نشان می‌دهد که نسخه‌های احتیاط کلان باید با هدف تثبیت منابع مالی بانکی باشد.

حسین زاده و اسماعیل زاده (۱۴۰۱) در مطالعه‌ای با استفاده از میبانش فصلی ایران در طی بازه زمانی ۱۳۹۷-۱۳۷۷ با به کارگیری مدل رگرسیون انتقال ملایم عدم تقارن تأثیر نامتقارن شوک‌های پولی را بر اعتبارات بانکی طی ادوار تجاری مورد تجزیه و تحلیل قرار دادند و نتایج نشان داد زمانی که رشد اقتصادی در ایران از ۳٫۶۲

¹ Sebastiana et al

² Carvallo & Pagliacci

³ Castro

⁴ Carvallo et al

درصد تجاوز، کند با سرعت تعدیل ملایم برابر ۸،۵۸ تغییر رژیم اتفاق می افتد و رشد اقتصادی به عنوان متغیر آستانه دارای تأثیر مثبت و معنی دار بر اعتبارات بانکی می! باشد. همچنین طبق نتایج شوک سیاست پولی با توجه به سطوح مختلف رشد اقتصادی رکود با رونق، تأثیر متفاوتی بر اعتبارات اعطایی بانکها خواهد داشت. این تأثیر در هر دو رژیم مثبت و معنی دار است اما این تأثیر در رژیم دوم نسبت به رژیم اول کاهش پیدا کرده است؛ که بیانگر آن است سیاست پولی طی دوره رکود بر اعتبارات بانکی مؤثرتر از دوره رونق می باشد؛ در واقع در دوره رکود پایین بودن قدرت وام دهی بانکها به دلیل بحران مالی و در نتیجه دسترس محدود مردم به وام، سبب افزایش تأثیر سیاست پولی نسبت به دوره رونق خواهد شد. در واقع عدم تقارن سیاست پولی ناشی از وجود شرایط مختلف اقتصادی طبق دیدگاه کنیزین های جدید، برای اقتصاد ایران تأیید خواهد شد.

خلیل زاده و همکاران (۱۴۰۰) در مطالعه ای به بررسی شوک های پولی بر قدرت وام دهی و ثبات بانکها پرداختند که نتایج نشان داد هر گونه شوک مثبت پولی از طریق افزایش سپرده های خانوار منجر به افزایش قدرت وام دهی بانک ها و افزایش تأمین مالی بنگاه ها شده و نهایتاً افزایش سرمایه گذاری و تولید را به دنبال خواهد داشت.

کمالی دهکردی (۱۳۹۹) به تحلیل اثر شوک، ارزی تحریم های اقتصادی و توسانات قیمت نفت بر بازار مسکن در اقتصاد ایران با استفاده از مدل خودرگرسیون برداری ساختاری SVAR برای سال های ۱۳۹۷ - ۱۳۶۳ پرداخته است. براساس نتایج تخمین مدل یک تکانه وارده از ناحیه قیمت نفت به اندازه ۷۸ درصد باعث افزایش قیمت مسکن می شود همچنین یک تکانه وارده از ناحیه نرخ ارز و تحریم به ترتیب باعث افزایش ۱۷۴ و ۸۳ درصد یا فرض ثابت ماندن سایر عوامل، قیمت مسکن می شود.

ذالیگی دارستانی (۱۳۹۳) در مطالعه ای با استفاده از شبکه بانکی ایران در بازه زمانی ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۲ عوامل مؤثر بر ثبات در شبکه بانکی را مورد تجزیه و تحلیل قرار داده است. در این مقاله شاخص Z-score و اجزای تشکیل دهنده آن به عنوان متغیرهای وابسته در نظر گرفته شده اند. با توجه به نتایج به دست آمده وام دهی بانکها بر ثبات بانکی تأثیر داشته که این تأثیر منفی و معنادار بوده است. با وجود مطالبات معوق در بانکها میزان وام دهی در کشور و مطالبات معوق بر ثبات بانکی تأثیر منفی دارد نسبت بازدهی سرمایه به عنوان متغیر سودآوری بر ثبات بانکی در شبکه بانکی کشور تأثیر گذاشته و دارای ضریب مثبت و معناداری است.

حیدری (۱۳۹۱) در پژوهشی تأثیر شوک های پولی بر قیمت و سطح فعالیتها در بخش مسکن را با استفاده از یک الگوی FAVAR ارزیابی نمود تأثیر شوک های پولی بر دو متغیر اساسی؛ یعنی " قیمت مسکن " و " سطح فعالیت های این بخش بررسی کرده اند با توجه به نتایج به دست آمده، شوک های نقدینگی و پایه پولی یک اثر موج ماندنی در بخش مسکن ایجاد میکنند که این اثر حدود ۵ سال در بخش مسکن ماندگار می شود و از سویی دیگر تأثیر نقدینگی بر این بخش طولانی تر و ماندگارتر از تأثیر شوک پایه پولی است.

شهبازی و همکاران (۱۳۹۱) در مطالعه ای به اثرات شوک های سیاست های پولی و مالی بر متغیرهای بازار مسکن در ایران با رهیافت SVAR پرداختند. نتایج آنها نشان داد که سیاست های پولی و مالی در کوتاه مدت ابزارهای مناسبی برای کنترل قیمت مسکن نمی باشند. اما این سیاستها می توانند در بلندمدت از طریق ابزارهای

عرضه پول و مخارج دولت در تعیین قیمت مسکن نقش تعیین کننده ایفا کنند از سوی دیگر سیاست مالی بر عکس سیاست‌های پولی ابزارهای مناسبی برای کنترل سرمایه‌گذاری مسکونی و تعداد واحدهای مسکونی شروع به ساخت نمی‌باشند.

حیدری و سوری (۱۳۸۹) در مطالعه‌ای به بررسی نقش نرخ‌های سود بانکی در شاخص قیمت مسکن پرداخته‌اند. نتایج نشان داد که کاهش نرخ سود حقیقی سپرده‌های بانکی و همچنین شوک‌های پولی سبب افزایش قیمت مسکن می‌شود.

فرضیه‌های پژوهش

فرضیه اول: بین شوک قیمت دارایی‌ها و گزارش‌های مالی صنعت بانکداری رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه دوم: بین شوک فین تک و گزارش‌های مالی صنعت بانک رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه سوم: بین شوک تسهیلات اعطایی بانک‌ها و گزارش‌های مالی صنعت بانک رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه چهارم: بین شوک نقدینگی و گزارش‌های مالی صنعت بانک رابطه معناداری وجود دارد.

روش شناسی پژوهش

این تحقیق از لحاظ هدف کاربردی است، هدف از تحقیق کاربردی به دست آوردن درک یا دانش لازم برای تعیین ابزاری است که به‌وسیله آن نیازی مشخص و شناخته‌شده برطرف گردد؛ لذا تحقیق حاضر از لحاظ هدف کاربردی است. از لحاظ طرح پژوهشی آن از نوع نیمه تجربی و با استفاده از رویکرد پس‌رویدادی است. از روش پس‌رویدادی زمانی استفاده می‌شود که پژوهشگر پس از وقوع رویدادها به بررسی موضوع می‌پردازد یا از واقعه‌ای که بدون دخالت مستقیم پژوهشگر رخ داده، فراهم شود، افزون بر این امکان دستکاری متغیرهای مستقل وجود ندارد. از لحاظ ماهیت و روش از نوع توصیفی است، پژوهش توصیفی شامل مجموعه روش‌هایی است که هدف آن‌ها توصیف وضعیت یا پدیده‌های مورد بررسی است. این پژوهش از لحاظ استدلال از نوع پژوهش‌های استقرایی است که با مشاهده اجزایی از جامعه (نمونه) نسبت به ارائه الگویی برای کل جامعه اقدام نماید و همچنین این پژوهش در حوزه پژوهش‌های اثباتی حسابداری و بر اطلاعات واقعی صورت‌های مالی بانک‌ها و شرکتها مبتنی است.

متغیرهای پژوهش به صورت زیر اندازه‌گیری می‌شوند (جی و همکاران، ۲۰۱۹):

سپرده گذاری بانک‌ها: میزان سپرده گذاری مشتریان در بانک‌های کشور در طول یک سال.

تسهیلات اعطایی بانک‌ها: میزان وام اخذ شده از بانک‌ها در پایان سال مالی.

فین تک: میزان تراکنش‌های مربوط به اپلیکیشن‌های موبایل و تراکنش‌های اینترنتی.

نقدینگی: شامل نقدینگی موجود در ترازنامه بانکداری در پایان سال مالی است.

قیمت دارایی: توسط میزان ارزش پولی دارایی‌های موجود در صنعت بانکداری که موجود در تراز نامه مالی این دو صنعت هستند؛ در طول یک سال محاسبه می‌شود.

متغیرها به طور مستقیم از سایت‌های اینترنتی بانک مرکزی، مرکز آمار ایران و بانک جهانی قابل استخراج هستند.

جامعه آماری و نمونه آماری

جامعه آماری، داده های آماری مربوط به بانک های فعال (بورس و فرابورس) در بورس اوراق بهادار تهران و داده های اقتصاد کلان در دوره زمانی ۱۳۹۰ - ۱۴۰۱ در کشور ایران است که به صورت زیر می باشد: که در نهایت تعداد ۱۷ بانک مورد بررسی قرار می گیرد. لازم به ذکر است کل بانک های که اطلاعات آنها در دسترس بودند مورد بررسی قرار گرفته.

جدول ۱: جامعه آماری بانکهای بورس

نماد	نام	سال مالی	سال پذیرش در بورس	صورت مالی در کدال	نتیجه
وبصادر	بانک صادرات ایران	منتهی به اسفند	۱۳۸۸	۱۴۰۱-۱۳۹۳	عضو نمونه
وبملت	بانک ملت	منتهی به اسفند	۱۳۸۷	۱۴۰۱-۱۳۹۳	عضو نمونه
وپارس	بانک پارسیان	منتهی به اسفند	۱۳۸۳	۱۴۰۱-۱۳۹۳	عضو نمونه
وپاسار	بانک پاسارگاد	منتهی به اسفند	۱۳۹۰	۱۴۰۱-۱۳۹۲	عضو نمونه
ویست	پست بانک ایران	منتهی به اسفند	۱۳۸۹	۱۴۰۱-۱۳۹۳	عضو نمونه
وتجارت	بانک تجارت	منتهی به اسفند	۱۳۸۸	۱۴۰۱-۱۳۹۳	عضو نمونه
وخواور	بانک خاورمیانه	منتهی به اسفند	۱۳۹۳	۱۴۰۱-۱۳۹۲	عضو نمونه
وسینا	بانک سینا	منتهی به اسفند	۱۳۸۶	۱۴۰۱-۱۳۹۲	عضو نمونه
وکار	بانک کارآفرین	منتهی به اسفند	۱۳۸۱	۱۴۰۱-۱۳۹۲	عضو نمونه
ونوین	بانک اقتصاد نوین	منتهی به اسفند	۱۳۸۲	۱۴۰۱-۱۳۹۲	عضو نمونه

جدول ۲: جامعه آماری بانکهای فرابورس

بانک	نماد	سال مالی	صورت مالی در کدال	نتیجه
بانک تات	تات	حذف نماد		عدم دسترسی به داده
بانک قوامین	وقوام	منتهی به تیر	۱۳۹۴-۱۳۹۲	عدم دسترسی به داده
بانک حکمت ایرانیان	حکمت	تا ۱۳۹۶ منتهی به تیر ۱۳۹۷ منتهی به شهریور و ۱۳۹۸ منتهی به اسفند	۱۳۹۷-۱۳۹۲	عدم دسترسی به داده
بانک مهر اقتصاد	ومهر	اسفند	۱۳۹۷-۱۳۹۳	عدم دسترسی به داده
اعتباری توسعه	توسعه	اسفند	۱۳۹۷-۱۳۹۳	عدم دسترسی به داده
بانک آینده	وآیند	اسفند	۱۳۹۹-۱۳۹۳	عدم دسترسی به داده
بانک ایران زمین	وزمین	اسفند	۱۳۹۷-۱۳۹۲	عدم دسترسی به داده
اعتباری ملل	وملل	اسفند	۱۴۰۱-۱۳۹۲	عضو نمونه
بانک دی	دی	اسفند	۱۴۰۱-۱۳۹۲	عضو نمونه

نتیجه	صورت مالی در کدال	سال مالی	نماد	بانک
عضو نمونه	۱۴۰۱-۱۳۹۵	اسفند	ورفاه	بانک رفاه کارگران
عضو نمونه	۱۴۰۱-۱۳۹۲	اسفند	سامان	بانک سامان
عضو نمونه	۱۴۰۱-۱۳۹۲	اسفند	سمایه	بانک سرمایه
عضو نمونه	۱۴۰۱-۱۳۹۲	اسفند	وسالت	بانک قرض الحسنه رسالت
عضو نمونه	۱۴۰۱-۱۳۹۳	۱۳۹۷ به بعد منتهی به اسفند بقیه سالها منتهی به آذر	وگردش	بانک گردشگری

یافته‌های توصیفی

به منظور بررسی مشخصات عمومی متغیرها و تجزیه و تحلیل دقیق آن‌ها، آشنایی با آمار توصیفی مربوط به متغیرها لازم است. نگاره (۴)، آمار توصیفی داده‌های مربوط به متغیرهای مورد استفاده در پژوهش را نشان می‌دهد.

جدول ۴- آمار توصیفی

متغیرهای صنعت بانکداری					
متغیر	عملکرد بانک	سپرده گذاری بانک ها	فین تک	تسهیلات اعطایی بانک ها	نقدینگی
تعداد	۱۹۷	۱۹۷	۱۹۷	۱۹۷	۱۹۷
میانگین	۱۹.۵۳۵	۱۴.۵۲۴	۲۳.۸۱۹	۱۳.۰۹۳	۱۴.۷۶۲
انحراف معیار	۱.۴۵۵	۱.۰۱۷	۰.۰۸۳	۰.۴۴۰	۰.۹۱۸
واریانس	۲.۱۱۹	۱.۰۳۵	۰.۰۰۷	۰.۱۹۴	۰.۸۴۴
چولگی	-۰.۰۶۸	۰.۶۹۸	۰.۰۴۳	۰.۶۵۳	۰.۷۳۳
کشیدگی	۳.۱۹۱	۲.۰۹۳	۱.۵۷۹	۲.۴۰۱	۲.۱۷۱
کمترین	۱۵.۲۷۲	۱۳.۳۶۰	۲۳.۹۵۱	۱۲.۴۸۰	۱۳.۷۰۷
بیشترین	۲۳.۳۵۸	۱۶.۵۲۸	۲۳.۹۵۱	۱۴.۰۱۹	۱۶.۶۰۶

اصلی‌ترین شاخص مرکزی، میانگین است که نشان‌دهنده نقطه تعادل و مرکز ثقل توزیع است و شاخص خوبی برای نشان دادن مرکزیت داده‌هاست.

آزمون تشخیص توزیع نرمال

پس از انجام هر نوع اندازه‌گیری همواره تعدادی داده (عدد) در اختیار داریم که می‌خواهیم ارتباط بین آنها را کشف کنیم یا آنها را دسته‌بندی نماییم تا بتوانیم آنها را تجزیه و تحلیل کنیم. برای انجام این کار ابتدا می‌بایست نحوه توزیع داده‌ها را بدانیم. به عبارت ساده‌تر توزیع داده‌ها به ما می‌گوید که پراکندگی و گستردگی داده‌هایی که جمع‌آوری کرده ایم چگونه است. به منظور بررسی نرمال بودن متغیرهای پژوهش از آزمون جاکوبرا استفاده شده است. در این آزمون هرگاه سطح معنی داری کمتر از ۵٪ باشد نشاندهنده ی توزیع نرمال نمی باشد:

جدول ۵- آزمون نرمالیتی

متغیرهای صنعت بانکداری			
نام متغیر	آماره آزمون	معناداری	نتیجه
عملکرد بانک	-۰.۸۲۹	۰.۷۹۶	توزیع نرمال دارد
سپرده گذاری بانک ها	۶.۳۲۸	۰.۰۰۰	توزیع نرمال ندارد
فین تک	۵.۲۳۹	۰.۰۰۰	توزیع نرمال ندارد
تسهیلات اعطایی بانک ها	۵.۱۳۰	۰.۰۰۰	توزیع نرمال ندارد
نقدینگی	۶.۳۵۲	۰.۰۰۰	توزیع نرمال ندارد

طبق نتایج آزمون مشاهده می شود که سطح معناداری متغیرها (به جز عملکرد بانک) بیشتر از ۵ درصد می باشد لذا دارای توزیع نرمال می باشند.

آزمون مانایی متغیرها

مطابق ادبیات اقتصاد سنجی لازم است قبل از برآورد مدل، مانایی متغیرها بررسی گردد. استفاده از آزمون‌هایی نظیر دیکی- فولر^۱ و فیلیپس- پرون^۲ برای داده‌های پانل توصیه نمی‌شود زیرا قدرت اندکی در تشخیص مانایی دارند. برای حصول اطمینان به آزمون‌های مانایی قوی‌تر در مدل‌های پانل، پیشنهاد می‌شود که داده‌ها را تجمیع^۳ نموده و سپس مانایی بررسی گردد (اندرس، ۱۳۸۶). برای بررسی وجود ریشه واحد در داده‌های پانل، می‌توان از آزمون لیون، لین و چو، آزمون هاریس و... استفاده کرد که نتایج آن به صورت جدول شماره ۴-۳ خلاصه عرضه می‌گردد.

با توجه به جدول شماره ۶ مشاهده می‌شود سطح معناداری همه متغیرها کمتر از ۵ درصد بوده و بیانگر مانا بودن متغیرهاست به جز متغیر اندازه شرکت که دارای سطح معناداری بیشتر از ۵ درصد بوده و مانا نیست.

^۱ . Dicky Fuller

^۲ . Philips Pron

^۳ . pool

جدول ۶- آزمون مانایی

متغیرهای صنعت بانکداری			
نام متغیر	آماره آزمون	معناداری	نتیجه
عملکرد بانک	-۳۱.۱۸۲	۰.۰۰۰	مانا است
سپرده گذاری بانک ها	-۴.۶۱۳	۰.۰۰۰	مانا است
فین تک	-۲۲.۵۵۰	۰.۰۰۰	مانا است
تسهیلات اعطایی بانک ها	-۲۴.۱۱۶	۰.۰۰۰	مانا است
نقدینگی	-۱۴.۰۲۱	۰.۰۰۰	مانا است

ضریب همبستگی

ضریب همبستگی یکی از معیارهای مورد استفاده در تعیین همبستگی دو متغیر می باشد. ضریب همبستگی، شدت رابطه و نیز نوع رابطه (مستقیم یا معکوس) را نشان می دهد. مفهوم معنی داری در همبستگی این است که آیا همبستگی بدست آمده بین دو متغیر را می توان شانس و تصادفی دانست یا واقعا نشان می دهد بین دو متغیر همبستگی وجود دارد. این موضوع که عدد به دست آمده معنی دار است یا نه از خود عدد به دست آمده با اهمیت تر است (مومنی و فعال قیومی، ۱۳۸۷). در صورتی که داده های پژوهش از توزیع نرمال برخوردار نباشند از همبستگی اسپرمن و در صورتی که داده های پژوهش از توزیع نرمال برخوردار باشند از همبستگی پیرسون استفاده می گردد.

جدول ۷- ضریب همبستگی

متغیرهای صنعت بانکداری						
متغیرهای صنعت بانکداری	متغیرها	عملکرد بانک	سپرده گذاری بانک ها	فین تک	تسهیلات اعطایی بانک ها	نقدینگی
	عملکرد بانک	۱				
	سپرده گذاری بانک ها	۰.۲۴۹ ۰.۰۰۰	۱			
	فین تک	-۰.۰۳۷ ۰.۶۰۴	۰.۲۶۴ ۰.۰۰۰	۱		
	تسهیلات اعطایی بانک ها	۰.۲۲۴ ۰.۰۰۱	۰.۹۹۲ ۰.۰۰۰	۰.۲۹۲ ۰.۰۰۰	۱	
	نقدینگی	۰.۲۴۱ ۰.۰۰۰	۰.۹۹۹ ۰.۰۰۰	۰.۲۷۲ ۰.۰۰۰	۰.۹۹۳ ۰.۰۰۰	۱

معمولاً از جدول ضریب همبستگی برای کشف هم خطی ساده استفاده می شود. مشاهده می شود که هیچ یک از ضرایب بین متغیرهای مستقل بیش از ۸۰ درصد نیست و این مورد بیانگر عدم وجود همبستگی شدید بین متغیرهای مستقل است و هم خطی ساده وجود ندارد و برای بررسی هم خطی چندگانه از آزمون تورم واریانس استفاده شده که نتایج نشان داد هم خطی چندگانه نیز بین متغیرهای مستقل وجود ندارد.

آزمون فرضیه های پژوهش

با توجه به اینکه سطح معناداری متغیرها کمتر از ۵ درصد می باشد لذا می توان گفت بین متغیرهای مستقل با وابسته رابطه معناداری وجود دارد و روابط زیر مورد تایید می باشد: بین سپرده گذاری بانک ها و عملکرد بانک رابطه معناداری وجود دارد. بین فین تک و عملکرد بانک رابطه معناداری وجود دارد. بین تسهیلات اعطایی بانک ها و عملکرد بانک رابطه معناداری وجود دارد. بین نقدینگی و عملکرد بانک رابطه معناداری وجود دارد. بین مصرف خانوار و عملکرد بانک رابطه معناداری وجود دارد. بین سرمایه گذاری خانوار و عملکرد بانک رابطه معناداری وجود دارد.

جدول ۸- روابط بین متغیرها

متغیرهای صنعت بانکداری				
متغیرها	ضرایب	انحراف استاندارد ضرایب	آماره t	سطح معناداری
سپرده گذاری بانک ها	۰.۰۰۴	۰.۰۰۰	۶.۶۰	۰.۰۰۰
فین تک	-۰.۰۸۶	۰.۰۱۳	-۶.۵۵	۰.۰۰۰
تسهیلات اعطایی بانک ها	-۰.۰۷۰	۰.۰۲۱	-۳.۳۲	۰.۰۰۱
نقدینگی	۱.۱۴۱	۰.۰۱۰	۱۱۲.۶۴	۰.۰۰۰
عرض از مبدا	۰.۵۵۹	۰.۳۱۸	۱.۷۵	۰.۰۸۱
سایر آماره های اطلاعاتی				
ضریب تعیین تعدیل شده	۹۹ درصد	دوربین واتسون		۲.۳
آماره فیشر	۱۶.۲۵	سطح معناداری آماره فیشر		۰.۰۰۰

بحث و نتیجه گیری

نتایج حاصل از آزمون فرضیات نشان داد بین شوک قیمت دارایی، فین تک، تسهیلات اعطایی، نقدینگی با گزارش های مالی صنعت بانکداری رابطه معناداری وجود دارد. کاروالو و پاگلیسی (۲۰۲۱)، در مطالعه ای به بررسی تأثیر شوک های کلان اقتصادی بر روی ثبات مالی بانکی و قیمت مسکن در ونزوئلا در بازه ۲۴ ساله منتهی به سال ۲۰۱۳ پرداختند. آنها از یک الگو تصحیح خطای عاملی برای بررسی شوک های کلان بر بی ثباتی بانکی و قیمت مسکن استفاده کردند. نتایج نشان داد که رشد تولید ناخالص بانکی باعث ایجاد بی ثباتی مالی بانکی شده و افزایش قیمت مسکن را در پی دارد، همچنین سیاست های مالی و نرخ ارز نیز تأثیر مستقیم بر بی ثباتی مالی بانکی دارد.

کاسترو (۲۰۱۹)، در مطالعه‌ای رابطه میان پیشرفت‌های اقتصاد کلان و ریسک اعتباری بانکی را در یونان، ایرلند، پرتغال، اسپانیا و ایتالیا در بین سال‌های ۱۹۹۷ تا ۲۰۱۷ با استفاده از روش تجزیه و تحلیل داده‌های تابلویی، مورد بررسی قرار داد. یافته این مطالعه نشان می‌دهد که تمام معیارهای سیاسی که می‌تواند بر ترویج رشد، اشتغال، بهره‌وری و رقابت و به منظور کاهش بدهی‌های عمومی و خارجی در این کشورها اجرا شوند، برای ایجاد ثبات در اقتصاد خود بسیار ضروری هستند.

تجربه بحران مالی ۲۰۰۸ نشان داد که بانکها به دنبال سیاست پولی انبساطی با افزایش ریسک‌پذیری به عرضه وام‌های ریسکی پرداختند که این امر موجب افزایش نسبت بدهی به دارایی بانک‌ها شده و در نهایت به ایجاد بی‌ثباتی مالی و وقوع بحران منتهی گردید. از این رو در پی این بحران پژوهشها در زمینه کانال ریسک‌پذیری سیاست پولی آغاز شد. با وجود کانال ریسک‌پذیری سیاست پولی انبساطی منجر به افزایش ریسک‌پذیری بانکها و بنابراین عرضه وام‌های ریسکی می‌شود. در نتیجه این اقدام استحکام نظام بانکی به خطر می‌افتد و ممکن است نظام مالی با بی‌ثباتی روبه‌رو شود.

مبانی نظری بیشتر به الگوهای ادوار تجاری و نوسانات تولید ناخالص داخلی باز می‌گردد. به طور معمول تولید ناخالص داخلی واقعی، حرکتی ناهموار و همراه با فراز و نشیب و با سرعتی غیرمتناوب دارد. بدین معنی که زمانی از حدود طبیعی خود سریعتر و زمانی کندتر رشد می‌کند. سیر حرکت تولید ناخالص داخلی واقعی معمولاً با چهار مرحله مشخص می‌شود. مرحله‌ای که حاکی از اوضاع و احوال اقتصادی و کسب و کار می‌باشند. به این مراحل به اصطلاح ادوار تجاری گفته می‌شود. الگوهای ادوار تجاری با تأکید بر نقش واسطه‌های مالی در ثبات تجاری یک زمینه خوب را برای الگو سازی عوامل تعیین کننده ثبات بانکی فراهم نموده‌اند. براساس این چارچوب، ثبات بانکی دارای رفتار سیکلی بوده که در دوران رونق روند کاهشی و هنگام رکود، روند افزایش از خود نشان می‌دهد. هنگامی که اقتصاد در وضعیت رونق قرار دارد، به علت افزایش تولید ملی و رشد درآمد قابل تصرف خانوارها، توان بازپرداخت دیون و تعهدات توسط خانوارها و بنگاه‌ها افزایش می‌یابد و همین امر ریسک و بی‌ثبات بانکی را کاهش می‌دهد. بنابراین در دوران رونق اقتصادی حجم مطالبات معوق کاهش و ثبات بانکی افزایش می‌یابد. اما در دوره زمانی بلندمدت، رابطه مذکور به تدریج در جهت معکوس عمل می‌کند. به طوری که کافمن (۱۹۹۸)، نشان داده است، رابطه سیکلی شرایط اقتصادی و ثبات بانکی به تدریج تضعیف خواهد شد و حتی در دوره زمانی بلندمدت در جهت معکوس عمل می‌کند. در توضیح این رخداد می‌توان گفت که تداوم رونق اقتصادی و شتاب رشد تولید ملی و درآمد ملی، منجر به خوش بینی جامعه نسبت به شرایط آینده خواهد شد. از طرفی بانک‌ها و مؤسسات پولی و مالی نیز به خاطر وصول مطالبات و بهبود وضعیت ترازهای مالی و همچنین پیشی گرفتن از سایر بانک‌ها و مؤسسات پولی و مالی در جلب رضایت مشتریان و کسب منابع بیشتر، قوانین و ضوابط مربوط به پرداخت اعتبارات را آسان‌تر گرفته و وسعت دایره پرداخت اعتبارات به اقشار مختلف جامعه را گسترش می‌دهند. در نتیجه این شرایط پرداخت اعتبارات به متقاضیان کم کیفیت‌تر افزایش خواهد یافت. حال اگر اقتصاد از شرایط رونق خارج و وارد دوره رکود شود، وام‌گیرندگان کم کیفیت توان و میل بازپرداخت دیون خود را نخواهند داشت. کاهش سطح درآمد قابل تصرف و کاهش ارزش وثیقه‌ها که در برخی موارد حتی از ارزش اصل و سود اعتبار دریافتی نیز بیشتر

کاهش می‌یابد، مسبب آن می‌شود که وام گیرندگان برای اجتناب از بازپرداخت دیون، تمایل بیش‌تر از خود نشان بدهند. علاوه بر این در شرایط رکود اقتصادی بانک‌ها نیز به منظور کنترل معوقات بانک خود، معمولاً رو به سیاست‌های انقباضی در پرداخت اعتبارت می‌آورند. دو عامل مذکور سبب آن می‌شوند که متقاضیات برای دریافت اعتبارات در تنگنا قرار بگیرند. به خصوص اشخاصی که به منظور تسویه دیون معوق خود نیاز مجدد به دریافت وام دارند. اشخاصی که تسهیلات بازپرداخت تک مرحله‌ای (مضاربه، مشارکت و سایر موارد)، دریافت نموده‌اند و پول آن را در پروژه‌های بلندمدت سرمایه‌گذاری کرده‌اند نیز در بازپرداخت دیون خود دچار مشکل خواهند شد. این گروه از افراد با توجه به شرایط رکود اقتصادی، با رسیدن موعد بازپرداخت اصل و فرع وام، ناتوان از پرداخت بدهی خود به بانک می‌باشند. بنابراین می‌توان گفت شرایط رکود و رونق اقتصادی هر دو می‌توانند منجر به رشد مطالبات و به تبع آن افزایش بی‌ثباتی بانکی شوند و این بانک‌ها هستند که باید به دور از رفتارهای احساسی و با در نظر گرفتن تمامی شرایط و نگاهی سیستمی، سیاست‌های خود را تدوین نمایند.

با تکیه بر تئوری تحقیق و نتایج حاصله می‌توان پیشنهادهای زیر را مطرح کرد:

- ◀ پیشنهاد می‌شود بانک‌ها در اعطای تسهیلات به مشتریان با دقت و حساسیت بیشتری عمل نمایند و به نموداری چون سابقه اعتباری و اخذ تضامین مناسب توجه نمایند زیرا اعطای تسهیلات بالا و عدم بازگشت اصل و فرع وام‌ها کاهش سودآوری بانک را به همراه خواهد داشت.
- ◀ بانک‌ها باید هزینه نگهداری نقدینگی و هزینه کمبود نقدینگی را همراه با هم در نظر گرفته و به منظور نظارت بر فرآیند مدیریت بهینه نقدینگی خود سیستم موثر و کارآمدی داشته باشند.
- ◀ بانک‌ها می‌بایست به منظور مدیریت وجوه نقد بانک، بازگشت به موقع منابع و جلوگیری از بلوکه شدن وجه نقد به سررسید سپرده‌ها و تسهیلات توجه کرده و آنها را با یک دیگر تطبیق دهند، به بیان دیگر بانکها همواره ورود و خروج منابع خود را بطور مستمر مورد پالایش قرار دهند.
- ◀ به مدیران بانکی و قانون‌گذاران صنعت بانکداری پیشنهاد می‌شود جهت کاهش اثرات شوک مالی همواره در اتخاذ آیین‌نامه‌های جدید بانکی به معیارهای شوک‌های مالی توجه داشته باشند.
- ◀ به مدیران صنعت بانکداری پیشنهاد می‌شود جهت کاهش اثرات منفی شوک‌های مالی به بنگاهداری صنعت بانکداری و مشارکت در سایر صنایع برای کسب بازدهی توجه داشته باشند.
- ◀ به سرمایه‌گذاران صنعت بانکداری پیشنهاد می‌شود جهت کاهش ریسک سرمایه‌گذاری به اثرگذاری شوک‌های مالی بر بازدهی عملکرد بانکها توجه داشته باشند.
- ◀ بانک‌ها باید هزینه نگهداری نقدینگی و هزینه کمبود نقدینگی را همراه با هم در نظر گرفته و به منظور نظارت بر فرآیند مدیریت بهینه نقدینگی خود سیستم موثر و کارآمدی داشته باشند.
- ◀ قانون‌گذاران می‌توانند در برقراری الزاماتی در خصوص ساختار کفایت سرمایه، به این یافته‌ها توجه داشته باشند. همچنین به سازمان بورس و اوراق بهادار پیشنهاد میشود بانکها را ملزم به ارائه اطلاعات مربوط به کفایت سرمایه کنند.

- ◀ به بانک مرکزی پیشنهاد می‌شود کلیه بانک‌های بورس ایران را بر اساس معیاری جامع از جهت کفایت سرمایه رتبه‌بندی و در قالب گزارشی افشا کنند.
- ◀ به بانک مرکزی پیشنهاد می‌شود در رابطه با فعالیت‌های تامین مالی سیاست‌های حمایتی از بنگاه‌های اقتصادی را در الویت کار خود قرار دهند.
- ◀ بانک‌ها در انواع سپرده‌ها تنوع ایجاد کرده و تمرکز روی یک منبع از سپرده‌ها را به حداقل برسانند.

فهرست منابع

- حسن حیدری (۱۳۹۱). ارزیابی تاثیر شوک‌های پولی بر قیمت و سطح فعالیتها در بخش مسکن با استفاده از یک الگوی FAVAR. دوره ۲، شماره ۶ - (۱۰-۱۳۹۱).
- حسین‌زاده هدایت، اسمعیل‌زاده فرحناز (۱۴۰۱). بررسی تأثیر نامتقارن شوک‌های پولی بر اعتبارات بانکی طی ادوار تجاری (آزمون دیدگاه کینزین‌های جدید؛ مطالعه موردی ایران). فصلنامه اقتصاد بانکداری اسلامی. دوره ۱۰، شماره ۳۴ - (۳-۱۴۰۱).
- حیدری حسن و سوری امیر رضا (۱۳۸۹). بررسی رابطه‌ی نرخ سود سپرده‌های بانکی و قیمت مسکن در ایران. تحقیقات اقتصادی پاییز ۱۳۸۹ شماره ۹۲
- خلیل زاده، ج، حیدری، ح، و بشیری، س. (۱۴۰۰). بررسی شوک‌های پولی بر قدرت وام دهی و ثبات بانک‌ها، فصلنامه علمی پژوهشی رشد و توسعه اقتصادی، ۱۰(۳۹)، ۷۵-۹۲.
- ذالبنگی دارستانی، حسام (۱۳۹۳). عوامل مؤثر بر ثبات در شبکه بانکی ایران. پژوهش‌های پولی - بانکی تابستان ۱۳۹۳ - شماره ۲۰ رتبه علمی-پژوهشی (وزارت علوم/ISC 21) صفحه - از ۳۰۷ تا ۳۲۷).
- شهبازی کیومرث، کلانتری زهرا، راضی، مانا (۱۳۹۱). اثرات شوک‌های سیاست‌های پولی و مالی بر متغیرهای بازار مسکن در ایران: رهیافت SVAR. جلد ۲۰ شماره ۶۱ صفحات ۱۰۴-۷۷
- کردبچه حمید و پردل نوش آبادی لیلیا (۱۳۹۰). تبیین عوامل مؤثر بر مطالبات معوق در صنعت بانکداری ایران. نشریه: پژوهش‌های اقتصادی ایران، سال: ۱۳۹۰، دوره: ۱۶، شماره: ۴۹، صفحات: ۱۱۷-۱۵۰
- کمالی دهکردی پروانه (۱۳۹۹). تحلیل اثر شوک ارزی، تحریم‌های اقتصادی و قیمت نفت بر بازار مسکن (با بکارگیری الگوی خود رگرسیون برداری ساختاری SVAR). دوره ۷، شماره ۴ - شماره پیاپی ۲۷، اسفند ۱۳۹۹، صفحه ۲۷-۵۶.
- نظریان، رافیک، محرابیان آزاده، مرادی برژانگ (۱۳۹۶). بررسی اثر چرخه‌های اقتصادی بر عملکرد بانکها در ایران مطالعه موردی بانک ملی ایران (۱۳۶۸-۱۳۹۳)، اقتصاد مالی، ۶(۱۱)، ۱۱۷-۱۳۸.
- نظریان رافیک، محرابیان آزاده، مرادی برژانگ (۱۳۹۶). بررسی اثر چرخه‌های اقتصادی بر عملکرد بانکها در ایران مطالعه موردی بانک ملی ایران (۱۳۶۸-۱۳۹۳) اقتصاد مالی، ۶(۱۱)، ۱۱۷-۱۳۸.
- واعظ سیدعلی، رمضان احمدی محمد، رشیدی باغی محسن (۱۳۹۰). تاثیر کیفیت حسابرسی بر حق الزحمه حسابرسی شرکت‌ها. نشریه: دانش حسابداری مالی، سال: ۱۳۹۳، دوره: ۱، شماره: ۱. صفحات: ۸۷-۱۰۷.

- Canova, F., (2005). The transmission of US shocks to Latin America. *J. Appl. Econ.* 20 (2), 229–251.
- Carvalho Roberta Lopes, Marilia Freitas Cabral, Thais Andrade Germano, Winne Moita de Carvalho, IsabellaMontenegro Brasil, Marialzabel Gallão, CarlosFarley Herbster Moura, Monica Maria Almeida Lopes, Maria Raquel Alcântara de Miranda (2016). Chitosan coating with trans-cinnamaldehyde improves structural integrity and antioxidant metabolism of fresh-cut melon. Volume 113, March 2016, Pages 29-39
- Carvalho Oscar, Pagliacci Carolina (2021). Macroeconomic shocks, bank stability and the housing market in Venezuela. Volume 26, March 2021, Pages 174-196
- Carvalho, Oscar & Pagliacci, Carolina, 2016. "Macroeconomic shocks, bank stability and the housing market in Venezuela," *Emerging Markets Review*, Elsevier, vol. 26(C), pages 174-196. DOI: 10.1016/j.ememar.2015.12.002.
- Castro, Vítor, 2019. "Macroeconomic determinants of the credit risk in the banking system: The case of the GIPSI," *Economic Modelling*, Elsevier, vol. 31(C), pages 672-683.
- Clarida, R., Gali, J., (1994). Sources of real exchange-rate fluctuations: how important are nominal shocks? Paper Presented at the Carnegie- Rochester Conference Series on Public Policy
- Goodhart, C., Hofmann, B., (2008). House prices, money, credit, and the macroeconomy. *Oxf. Rev. Econ. Policy* 24 (1), 180–205. DOI:10.1093/oxrep/grm009.
- Kaufman, J. C. (1998). Human Abilities. *Annual Review of Psychology*, 49, 479-502.
- Linzert, T. (2015). Sources of German unemployment: Evidence from a structural VAR Model/Die hintergründe deutscher arbeitslosigkeit: Evidenz von einem Strukturellen VAR. *Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik*, 224(3), 317-36. DOI: 10.1515/jbnst-2004-0303.
- Malherbe, F., (2013). Dynamic Macro-Prudential Regulation: Optimal Capital Requirements over the Business and Financial Cycles.
- Schmidt, R. H., Seibel, H. D., & Thomes, P. (2016). *From Microfinance to Inclusive Finance: Why Local Banking Works*. Hoboken, NJ: John Wiley and Sons.
- Schularick, M., Taylor, A.M., (2012). Credit booms gone bust: monetary policy, leverage cycles, and financial crises, 1870–2008. *Am. Econ. Rev.* 102 (2), 1029–1061. DOI: 10.1257/aer.102.2.1029.
- Sebastiana VIPHINDRARTIN, Margaretha ARDHANARI, Regina Niken WILANTARI, Rafael Purtomo SOMAJI, Selvi ARIANTI (2021) *Journal of Asian Finance, Economics and Business* Vol 8 No 1 (2021) 647–654. doi:10.13106/jafeb.2021.vol8.no1.647.
- Wilson (1998). In: Ruminant nutrition, Meeting abstracts of the American Dairy Science Association, American Society of Animal Science, July 28-31, 1998. Denver, Colorado.
- Windhole, k (2021). Country risk factors and banking sector stability: Do countries' income and risk-level matter? Evidence from global study. Volume 9, Issue 10, October 2021, e20398.

Assessing the effects of financial shocks on the banking industry

Ali Tabakh

Ph.D Student, Department of Accounting, Firoozkooch Branch, Islamic Azad University, Firoozkooch, Iran
Alitabakh@ymail.com

Seyed Yousef Ahadi Serkani

Department of Accounting, Firoozkooch Branch, Islamic Azad University, Firoozkooch, Iran
(Corresponding Author)
ahadiserkani@gmail.com

Mehdi Fathabadi

Department of Economics, Firoozkooch branch, Islamic Azad University, Firoozkooch, Iran
Mehdi_fa88@yahoo.com

Abstract

The aim of the present study is to assess the effects of financial shocks on the banking industry. This study is descriptive in nature and method and applied in purpose. Since the current state of variables has been analyzed using data collection through past information, it is included in the category of descriptive and post-event studies. In the course of conducting this study, five hypotheses were formulated and 17 banks were selected in the period 2012-2022. After collecting the data on the research variables, they were analyzed in Excel software using the EViews statistical software. The results of the hypothesis test showed that there is a significant relationship between bank deposits, FinTech, granted facilities, liquidity, household consumption, household investment and bank performance.

Keywords: Asset price shock, bank deposits, fintech, lending facilities, liquidity, banking industry.